



Vážená paní starostko, vážený pane starosto,

tématika povinného zálohování PET lahví a nápojových plechovek se z diskusí v mediálním prostoru, z pracovních skupin na MŽP a v odborných odpadových asociacích postupně přenáší k těm, jichž se týká především – k městům a obcím a jejich občanům.

Prosíme Vás, jako provozovatele třídící linky ve Šternberku, abyste podpořili iniciativu proti přijetí zálohové systému PET lahví v ČR a přijali Návrh textu usnesení nebo Alternativní text usnesení a zaslali kopii svého usnesení do SMS ČR. Pokud by se toto přijetí dostalo i k nám v kopii, budeme rádi.

Návrh textu usnesení

Obec/město xxxxxxxx se připojuje k iniciativě společně posílit stávající systém sběru a třídění všech separovatelných odpadů včetně PET lahví a nápojových plechovek.

Alternativní text usnesení

Obec/město xxxxxxxx se připojuje k iniciativě společně posílit stávající systém sběru a třídění všech separovatelných odpadů včetně PET lahví a nápojových plechovek. Zálohový systém pro PET lahve a plechovky nepovažujeme za optimální řešení.“

Za Marius Pedersen, a.s. – pobočka Šternberk
Ing. Miroslav Petrů – oblastní manažer

Ve Šternberku dne 23.8.2023

Příloha č. 1 Stručné klíčové připomínky k připravovanému zákonu o zálohování PET lahví a plechovek (novele obalového zákona)

Příloha č. 2 – příklad reakcí obcí a měst



Příloha č. 1 Stručné klíčové připomínky k připravovanému zákonu o zálohování PET lahví a plechovek (novele obalového zákona)

Dopad na odpadové hospodářství měst a obcí:

- Okamžité snížení podílu obalů k ostatním složkám komunálních odpadů v tříděném sběru a tedy i nižší podíl, za který autorizovaná obalová společnost (AOS) platí obcím. Přitom částečné snížení sváženého množství prakticky neovlivní frekvenci svozu. Náklady sběru a svoz zůstanou na stejné úrovni. Obce objektivně musí, kvůli zákonným povinnostem třídění v odpadovém zákoně, v dalších letech citelně zvýšit výkon separace všech komunálních odpadů. Snižování počtu sběrných nádob je tedy vyloučené.
- Z pohledu produkce komunálních odpadů (5,8 mil tun) se u předmětných komodit (PET a plechovky) jedná o cca 1 % odpadů; obce, města a firmy přitom budou muset zpracovávat cca 85 % komunálních odpadů, aby ČR splnila recyklační cíle – nedává logiku toto 1 % nejjednodušeji vytříditelných a recyklovatelných odpadů uměle vyjmout z obecních systémů.
- Současný systém sběru v ČR prokázal již nyní vysokou účinnost sběru 8 lahví z 10 uvedených na trh. Aktuálně se v ČR vysbírá cca 42 500 tun PET lahví. Ke splnění cíle sběru 90 % stačí výkon systému zvýšit jen cca o 5000 tun (k roku 2029).
- Je třeba si uvědomit, že celková hodnota sesbíraného PET v ČR je ročně cca 500 mil Kč (42,5 tis tun). Nedává žádnou ekonomickou logiku investovat 5,2 miliardy Kč jednorázově a dále cca 1,5 miliardy Kč ročně v provozních nákladech na vysbírání pouhých 5000 tun navíc v nově zavedeném zálohovém systému.
- Pro obce a obecní systémy OH znamená zavedení záloh další náklady navíc v řádu stovek milionů korun za rok (výpadek odměn EKO-KOMu, výpadek příjmů za prodej komodity, horší vytížení svozových prostředků, apod.) – i původní studie CETA 2022 (zadaná nápojáři) prokázala, že dopady zavedení záloh na obce budou nákladově negativní ve výši cca 30Kč/občan; ve studii však nebyly započítány všechny příspěvky od EKO-KOMu, a proto dle výpočtu profesních svazů jsou reálné dopady na obce minimálně 58 Kč/občan. Pro město Brno by to znamenalo navýšení nákladů na odpadové hospodářství minimálně o 22 000 000 Kč. Pro město Prahu je to navýšení nákladů o cca 75 000 000 Kč.
- Je zcela zřejmé, že vyloučením PET lahví z obecních systémů separace se zvýší jednotková cena za zpracovanou tunu odpadů na třídící lince. Zvýšení nákladů obcí za předanou tunu odpadů na třídící linku z důvodu chybějící ekonomicky bonitní komodity.
- Obce a města jsou ze zákona nuceny k vysokým cílům třídění – poslední roky do toho silně investují i s pomocí EU fondů; zavedení záloh obcím vyjme dobře vytříditelnou komoditu (u které současný systém plní od roku 2020 i cíle EU pro rok 2025).
- Zavedení záloh způsobí uzavření malých regionálních dotřídňovacích linek často městských komunálních firem – to způsobí potřebu dopravy na delší vzdálenosti a klesne množství tříděného odpadu.
- Sběr PET lahví přes zálohový systém je při započítání známých nákladů cca 7xkrát dražší, než stávající systém separace v obcích a městech.
- Zavedení povinných záloh může reálně způsobit růst produkce směsných komunálních odpadů, protože část obyvatel rezignuje na dlouhodobě budovaný, dobrovolný tříděný sběr (příklad Německo).
- Riziko vrácení dotačních prostředků na pořízení nádob či výstavbu třídících linek z důvodu neplnění cílů a podmínek udržitelnosti v rámci OPŽP.
- Lze předpokládat, že část obyvatel bude v nádobách na tříděný sběr plastů hledat vratné lahve. To v konkrétních lokalitách může způsobovat zvýšení litteringu v okolí nádob na tříděný sběr.



Výpis ze zápisu 5/2023

z veřejného zasedání zastupitelstva obce Ždánice konaného dne 21.6.2023 od 17:00 hodin.

Usnesení č.5/21/6/2023

OZ schvaluje, že Obec Ždánice se připojuje k iniciativě společně posílit stávající systém sběru a třídění všech separovaných odpadů včetně PET lahví a nápojových plechovek. Zálohový systém pro PET lahve a plechovky nepovažuje za optimální řešení.

Ve Ždánicích dne 11.7.2023

starosta obce Ždánice
Josef Krupička

OBEC ŽDÁNICE
Ždánice 70
281 63 Kostelec n. Č. lesy
IČ 00473791

Dobrovolný svazek obcí

Pečecký region



Masarykovo nám. 78 289 11 Pečky

Tel.: 321 785 051 Fax: 321 785 054

e-mail: region@vzcentrum.cz <http://www.pececkyregion.cz>

Mgr. Petr Hladík
ministr životního prostředí

Vážený pane ministře,

jako předsedkyně Dobrovolného svazku Pečecký region, jehož členskou základnu tvoří 17 obcí (Dobřichov, Chotutice, Pečky, Plaňany, Radim, Ratenice, Vrbčany, Vrbová Lhota, Kostelní Lhota, Milčice, Tatce, Nová Ves I., Hořátev, Písková Lhota, Pňov Předhradí, Sokoleč a Křečhoř) zasílám připomínky k aktuálnímu návrhu MŽP - k návrhu zavedení zákonného zálohování vybraných jednorázových nápojových obalů, o kterém jste nás informoval dopisem ze dne 22. května 2023.

DSO Pečecký region dlouhodobě spolupracuje na efektivním budování systému odpadového hospodářství. Vyjmutí konkrétních nápojových obalů ze systému odpadového hospodářství obcí **vnímáme velmi negativně, zvláště když sebrané suroviny nebudou zpracovávány jinak než doposud.**

Naše konkrétní připomínky zasíláme formou reakcí na dopis ministra životního prostředí č. j. MZP/2023/700/29 ze dne 22. 5. 2023, který byl zaslán do naší datové schránky a ve kterém jsou uváděny následující argumenty pro zavedení zálohového systému:

1) Povzbuzení cirkulárního hospodářství

S tímto heslem samozřejmě souhlasíme, ale doufali jsme, že zákonodárci přispějí k lepšímu třídění a především zpracování PET například stanovením jednoho druhu PET, který se může používat a omezí tak rozmanitost obalů. V současné době ve žlutých nádobách vybereme zpět 8 z 10 PET lahví a nic nebrání jejich dalšímu zpracování.

2) Vyčistit přírodu od náhodně pohozených PET lahví a hliníkových obalů

Na základě zkušeností z posledních let, kdy v obcích pořádáme společné úklidy, víme, že je počet pohozených PET lahví velmi nízký. Příkladíme se k názoru, že podobný počet se bude v přírodě vyskytovat i po zavedení zálohového systému, protože tyto lahve odhodí občané, kteří nerespektují žádný nastavený systém (tedy ani zálohování). Co se týká hliníkových obalů, vidíme cestu ve společném sběru, například do žlutých nádob, společně s PET a dalšími plasty právě tak, jak nám nové systémy umožňují. V našich obcích tento systém funguje velice dobře a víme, že provozovatelé třídících linek nemají s tříděním plechovek z plastů žádný problém.

3) Splnit cíle stanovené evropskou legislativou

Cíl stanovený evropskou legislativou je vrátit zpět k recyklaci 9 z 10 PET lahví do roku 2029. V ČR se v současnosti vrací zpět 8 z 10 PET lahví a je rok 2023. Některé země Evropské unie, které systém zálohování zavádí (zaváděly), se nachází (nacházely) v úplně jiném výchozím bodu. Např. často zmiňované Slovensko v době zavedení zálohového systému sbíralo 4,5 z 10 PET lahví (my 8 z 10). Jsme přesvědčeni, že evropských cílů je Česká republika schopna dosáhnout podporou stávajícího systému, který vznikl přirozenou cestou v obcích a městech na základě potřeb obyvatel. Navíc za mnohem kratší dobu, než předpokládá zavedení zálohového systému.

4) Systém nezvýší náklady obcí

V tomto vyjádření se zástupci obcí naprosto rozcházejí s tvrzením MŽP. Argument možnosti snížení počtu svozů plastů není vůbec jistý, protože zálohování řeší pouze minoritní část plastů, a to PET. Zároveň je nám známo, že cena, kterou v současné době obce platí za svoz a zpracování plastů se odvíjí od ekonomiky zpracovatelů, většinou třídících linek, které do ceny zpracování plastů kalkulují také výnos z obchodovatelných plastů, kterými je převážně PET. Poté, kdy PET z plastových odpadů zmizí, náklady na zpracování ostatních plastů logicky rapidně vzrostou.

Zástupci obcí se také shodují na tom, že obcím se sníží odměna za sběr plastů vyplácená společností EKO-KOM. Jaká nominální část financí z nevybraných záloh by se převáděla obcím, není známo. Pokud má ministerstvo k dispozici předpoklad vyplácených finančních prostředků jednotlivým obcím, rádi bychom ho znali.

5) Dobrovolné zapojení obcí do systému

Většina menších obcí nemá k dispozici svoje technické služby a obsluha nového systému bude vyžadovat náklady na obsluhu nebo financování automatu. V posledních letech je na obce přenášeno čím dál více povinností, přibývají agendy a zapojení do systému zálohování lahví by byla další z nich. Pokud MŽP hovoří o tzv. manipulačním poplatku, rádi bychom znali jeho výši, abychom mohli správně vyhodnotit dopady na ekonomiku systému v obcích. Do té doby se přikláníme k názoru, že manipulační poplatek nepokryje náklady na zaměstnance v obci.

K plánovanému zálohovému systému máme několik dalších připomínek:

- 1) Zálohové systémy fungují v zemích, kde byly zaváděny před 15 – 20 lety a občané jsou zvyklí tímto způsobem s jednorázovými obaly nakládat. Česká republika se v době zavádění systémů třídění tímto směrem nevydala a obce samy vytvořily systémy sběru a třídění odpadů, které byly a jsou přijatelné pro jejich občany. Dnešní systémy sběru a třídění odpadů jsou velmi efektivní a jak již bylo řečeno výše, v současné době se formou sběru vrátí 8 PET lahví z 10. Do roku 2029 máme velkou šanci splnit cíle EU se stávajícím systémem bez obrovských a nesmyslných investic do systému nového.
- 2) Stát v minulosti nebyl obcím nápomocen při tvorbě efektivních systémů, přestože povinnosti při nakládání s odpady na obce přenesl. Po vybudování systému, které vytvořil trh, ekonomické podmínky, firmy, které se zpracováním odpadů zabývají a hlavně obce a občané, je to stát, který efektivní systém ničí a opět to budou obce a občané, kteří ponесou následky a finanční zátěž.
- 3) Obecní systémy, a především systémy DTD (door to door), fungují v obcích hlavně proto, že jsou pro občany komfortní a jedná se o neefektivnější způsob třídění, který provádí občan sám.
- 4) Zálohovým systémem nápojových obalů stát podporuje vybraný podnikatelský segment, který v důsledku využije pouze 30 % sebraných obalů. Opravdu chceme vytvářet drahý systém, ve kterém nápojový průmysl znovu využije jen cca 20 000 t obalů?
- 5) Paradoxní je, že záměr zálohování navíc pouze změní cestu PET lahve, ale původ i zpracování zůstávají stejné. Ano, PET lahev ze žlutého kontejneru bude zpracována naprosto shodně jako

ta, kterou by musel občan nafouknutou a neporušenou odevzdat zpět do zálohového systému – znovu se nikdy takto vrácený obal nebude plnit.

- 6) Nejsme proti zálohovému systému, který si zavede sám podnikatelský sektor, tedy zálohování dobrovolné, které si jistě svoje příznivce najde. Jsme proti zálohovému systému, který svým nastavením protěžuje jednu podnikatelskou skupinu na úkor jiných a devastuje stávající, desetiletí budovaný systém třídění odpadů v obcích. Domníváme se, že oba systémy mohou fungovat paralelně.

Závěrem:

Proč se obcím nelíbí způsob nastavení zálohového systému?

- **Protože my jsme ti, díky kterým se již dnes sebere 8 PET lahví z 10.**
- **My jsme ti, kteří učí již 20 let naše občany třídit, kompostovat, minimalizovat množství odpadů a o odpadech přemýšlet. .**
- **My jsme ti, kteří investovali do nastavení stávajícího systému svůj čas a obecní finanční prostředky.**
- **My jsme ti, kteří se zabývají odpady, ekologií a předcházení vzniku odpadů již dlouhou řádku let na rozdíl od nápojového průmyslu, který začal sběr nápojových obalů zajímat až ve chvíli, kdy jim vznikla povinnost využívání recyklátu při výrobě nových obalů.**

Děkuji, že se našimi připomínkami a argumenty budete zabývat a rozšíříme tuto debatu mezi širší odbornou veřejnost, zákonodárce a v neposlední řadě mezi naše občany.

V Tatcích dne 17.07.2023

**Blanka
Řezáčová**

Digitally signed by
Blanka Řezáčová
Date: 2023.07.17
11:28:13 +02'00'

Blanka Řezáčová
starostka obce Tatce a předsedkyně DSO Pečecký region